

K231 Kristiansand - Solbygg

Beliggenhet

Solbygg ligger i bydelen Lund, øst for elven Otra. Boligkomplekset utgjør kvartalet mellom Frydenlundsveien, Kongsgård allé, Kirkeveien og Agder allé.

Nasjonale interesser

Kulturmiljøet har nasjonal interesse som et av hovedverkene innen norsk funksjonalisme, og er arkitekt Thilo Schoders største arbeid i Kristiansand.

Solbygg var tenkt som et komplett og selvstendig boligsamfunn med grøntområder, barnehage, vaskeri, underjordisk garasje og restauranter. Barnehagen og restauranten ble ikke realisert, men boligkomplekset formidler likevel funksjonalismens tankegang og byggeri. Solbygg er godt bevart og har både opplevelsesverdi og kunnskapsverdi som et helhetlig funksjonalistisk anlegg.

Beskrivelse

Thilo Schoder var en av de viktigste modernistiske arkitektene i Thüringen på 1920-tallet. På grunn av økonomiske krisetider og den politiske utviklingen i Tyskland, emigrerte Schoder til Norge i 1932. I 1936 etablerte han seg som arkitekt i Kristiansand, hvor han har tegnet en rekke private hus og offentlige bygg.

Solbygg ble oppført mellom 1946-1949 og var planlagt som et helhetlig boligkompleks med 100 leiligheter i ulike størrelser. Området skulle ha nødvendige fasiliteter og servicefunksjoner som store uteområder, butikker, bensinstasjon, vaskeri, parkeringsanlegg m.m. Anlegget skulle etter planen bygges ut med et tilsvarende byggetrinn mot Kongsgård Allé, men både dette og noen av servicefunksjonene ble ikke realiserte.

Anlegget består av to femetasjes lamellbygninger med svakt valmede tak og pussede flater. Et enetasjes servicebygg binder sammen lamellbygningene og skaper en naturlig innramming av gårdsrommet. Bygningene har et utpreget funksjonalistisk formspråk med knappe detaljer og fravær av ornamentikk. I tillegg preges det arkitektoniske uttrykket av Schoders egne varemerker med avrundede former og spill i fasadene.

Faglige råd for forvaltning

Generelle råd

De etterfølgende faglige rådene skal bidra til å ivareta kulturhistoriske og arkitektoniske verdier i forvaltningen av kulturmiljøer i NB!-registeret. Verneverdiene forutsettes ivaretatt av kommunen i deres plan- og byggesaksbehandling. Dette gjelder både hensyn til viktige enkeltbygg, kulturminner, grøntområder og kulturlag innenfor kulturmiljøet samt landskapsrelaterte og strukturelle sammenhenger.

Landskapsnivå

- Ethvert tiltak innenfor kulturmiljøet skal ha gode visuelle kvaliteter både i seg selv, i forhold til tiltakets funksjon, og dets bygde og naturlige omgivelser og plassering.

Kulturmiljønivå

- Ved brann eller annen uopprettelig skade bør ny bebyggelse gjenoppbygges som rekonstruksjoner på dokumentert grunnlag.
- I tilstøtende randområder skal nye tiltak ikke redusere opplevelses- eller bruksverdien knyttet til det historiske bymiljøet.

- Utfylling av tomtearealer anses som uheldig tiltak som svekker lesbarheten og opplevelsen av det historiske bebyggelsesmønsteret.
- Gangveier og smug skal ikke bygges igjen da dette vil forringe områdets historiske karakter og lesbarhet.

Objektnivå

- Ved brann eller annen uopprettelig skade bør bygningene gjenoppbygges som rekonstruksjon på dokumentert grunnlag.
- Ved vedlikehold og utbedring skal kulturhistoriske og arkitektoniske verdier som knytter seg til de historiske byggenes detaljer bevares, derav material- og fargebruk, dør- og vindusutforming og øvrige bygningsdetaljer. Originale bygningsdeler skal bevares, dersom disse er tapt skal de rekonstrueres etter historiske forbilder.
- Den historiske fargepaletten skal videreføres, eventuelt tilbakeføres på dokumentert grunnlag.
- Fortetting/nybygg innenfor området frarådes.

Elementnivå

- Eksisterende gatebelegg, gatemøblering og elementer som er karakteristiske for anlegget skal bevares eller tilbakeføres. Utbedring skal skje ved bruk av tradisjonelle materialer og teknikker.
- Tekniske innretninger, herunder også skilt og reklame, skal gis en diskret utforming og ha en plassering, materialbruk og fargevalg som harmonerer med anleggets karakter.
- Eksisterende logoer og skilt av kulturhistorisk betydning skal sikres. Nye skilt skal utformes med utgangspunkt i områdets historie.
- Hageareal og verdifulle trær skal bevares.